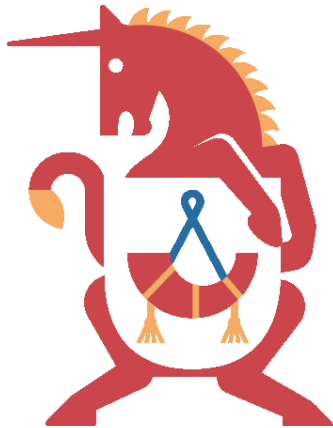

Puur inkopen

*met behulp van maatschappelijk verantwoord inkopen bijdragen aan
een klimaatneutrale stad in 2040*

Gemeente Hoorn
september 2017

Puur inkopen

In 2017 heeft de gemeente voor ruim 74,5 miljoen ingekocht. Hulpmiddelen, wegen, cateringdiensten, schilderwerken, jeugdzorg en het bezorgen van reisdocumenten. Zomaar een greep uit de producten en diensten die wij inkopen.

Door maatschappelijk verantwoord in te kopen en rekening te houden met mens, natuur en milieu, leveren we een positieve bijdrage aan het verbeteren van de wereld om ons heen. Mooie voorbeelden zijn bijvoorbeeld de inkoop van LED verlichting en het ecologisch bembbeheer. Maar ook de inkoop van elektra opgewerkt uit de verbranding van ons afval en het hergebruik van materialen bij bestrating.

Om het belang van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) te onderschrijven, hebben we op 9 maart 2017 het manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ondertekent. Onderdeel van het manifest is dit actieplan. In dit actieplan staat verwoord hoe wij concreet invulling geven aan MVI in 2018; waar liggen onze kansen, hoe pakken wij het thema verder op? Op welke wijze kan MVI een actieve bijdrage leveren aan een klimaatneutrale stad in 2040?

Het actieplan wordt jaarlijkse bijgesteld, want de wereld staat niet stil en nieuwe ontwikkelingen volgen elkaar snel op. En dat is mooi, want elke stap vooruit is er één in de juiste richting.

Puur inkopen noemen we dat.

Wethouder Samir Bashara
Gemeente Hoorn

MVI niet nieuw voor de gemeente Hoorn

Het stadhuis verwarmen we vanaf 2018 met biogas, geproduceerd uit GFT afval uit de regio

Het grootste deel van de voertuigen rijden op bio-/groengas en elektriciteit

Zorg is dichtbij de cliënt. Hulpmiddelen, waaronder trapliften, zijn herbruikbaar

Brandstofverbruik beperken bij het doelgroepenvervoer door combineren van ritten en gebruik maken van touringcars

Veel bruggen zijn onderhoudsarm en milieuvriendelijk en hebben een levensduur van minimaal 100 jaar. Er is zelfs een brug van gerecyclede flessendoppen gemaakt

Waarom maatschappelijk verantwoord inkopen?

Coalitieakkoord 2014 – 2018 (thema 'de duurzame stad'):

- Hoorn investeert in een groene en levendige stad om deze
- voor toekomstige generaties goed achter te laten.
- Duurzaamheid in brede zin is integraal onderdeel van al het gemeentelijk beleid.

De gemeenten binnen Noord Holland Noord hebben een **actieplan Duurzaamheid** opgesteld met de volgende resultaten:

- Circulaire economie ontwikkelen.
- Energieneutraal in 2040.

Samenwerking binnen de regio Noord-Holland Noord om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het arbeidsproces, onder andere via **Social Return on Investment**.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is een belangrijk item in het **inkoop- en aanbestedingsbeleid** van de gemeente Hoorn

Met **Puur Hoorn 2.0** streeft de gemeente naar een gezonde leefomgeving voor mens en natuur (people), een duurzaam klimaat (planet), en geven we een impuls aan de lokale of regionale economie en werkgelegenheid (profit). De ambitie is om als stad in **2040 klimaatneutraal** te zijn.

Organisatiedoestelling #Hoorn2020

op het gebied van 'Integrale Duurzaamheid': 'We kijken niet alleen naar de gevolgen voor het klimaat, maar ook voor andere groepen, tijden en gebieden.'

De gemeente is een **Global Goals gemeente**. Hiermee wil de gemeente bewustwording creëren en mensen aanzetten tot actie én samenwerking op het gebied van armoede, ongelijkheid en klimaatverandering.

De thema's binnen MVI

Binnen MVI zijn er zes thema's:

1. Biobased inkopen: Inkopen van producten die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt.
2. Circulair inkopen: Onderdelen en/ of grondstoffen van producten aan het einde van de levensduur opnieuw inzetten, waarbij de oorspronkelijke waarde wordt behouden.
3. Klimaatbewust inkopen: Verminderen van de uitstoot van broeikasgassen.
4. Innovatiegericht inkopen: De ontwikkeling en toepassing van nieuwe producten en diensten om maatschappelijke vragen op te lossen zodat de gemeente haar publieke taken beter kan uitvoeren.
5. Internationale sociale voorwaarden: Voorwaarden die zich richten op het bevorderen van de internationale arbeidsnormen zoals het tegengaan van dwangarbeid, slavernij, kinderarbeid en discriminatie.
6. Social Return on Investment: Het creëren van (extra) banen, werkervarings-, stageplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Gelet op de [afspraken](#) die de gemeente lokaal en regionaal heeft gemaakt op het gebied van duurzaamheid, ligt de focus van de MVI acties voor 2018 vooral op de thema's:

Innovatiegericht inkopen

Klimaatbewust inkopen

Circulair inkopen

Jaarlijks terugkomende acties MVI

- Op basis van het [inkoopmeerjarenplan](#) brengen we jaarlijks globaal de kansen in kaart voor MVI voor het volgende jaar.
- In de [inkoopstrategie](#) is concreet aandacht voor duurzaamheid.
- Daar waar mogelijk nemen we [social return on investment](#) mee bij aanbestedingen.
- We houden rekening met [internationale sociale voorwaarden](#) bij risicovolle aanbestedingen op het gebied van arbeids- en mensenrechtenschendingen.

Voor een toelichting op de acties zie de volgende sheets.

Acties 2018

Algemene acties:

- Organiseren van minimaal één [expert bijeenkomst](#) voor een specifieke productgroep.
- [Informeren en enthousiasmeren](#) van de interne organisatie over MVI.
- Samenwerken met het [regionale bedrijfsleven](#) om MVI onder de aandacht te brengen.

Acties per thema:

[Innovatiegericht inkopen](#)

Organiseren van een [innovatietender](#) voor het sociaal domein

[Klimaatbewust inkopen](#)

Bij [inkopen](#) zetten we actief in op het:

- terugbrengen van het aantal vervoersbewegingen met de auto
- levensduurverlenging
- energieneutraal inkopen

[Circulair inkopen](#)

Ervaring opdoen met circulair inkopen door deel te nemen aan de [Circulair Inkopen Academy](#) met minimaal één circulair pilottraject

Voor een toelichting op de acties zie de volgende sheets.

Actie: Kansen jaarlijks in kaart brengen voor MVI

Doel: focus aanbrengen voor MVI

Omschrijving

In het vierde kwartaal van elk jaar stellen we het actieplan bij. Dit doen we naar aanleiding van ontwikkelingen, nieuwe afspraken en het inkoopmeerjarenplan.

Hierbij inventariseren we per aanbesteding globaal de kansen voor MVI per thema (inclusief de ambities). In de inkoopstrategie worden deze kansen concreet uitgewerkt.

Het actieplan MVI maakt onderdeel uit van het inkoopmeerjarenplan.

Terug naar overzicht [jaarlijks terugkomende acties](#).

Actie: Inkoopstrategie

Doel: focus aanbrengen voor MVI

Omschrijving

In de inkoopstrategie wordt beschreven wat we gaan inkopen en op welke wijze de inkoop plaats vindt. De keuzes worden gemotiveerd vastgelegd en vastgesteld. Hierbij is vooraf overleg met betrokken partijen, zoals college, directie en gebruikers.

Het onderwerp 'duurzaamheid' maakt onderdeel uit van de inkoopstrategie.

Terug naar overzicht [jaarlijks terugkomende acties](#).

Actie: Internationale sociale voorwaarden

Doel: uitsluiten van ondernemers, als een opdracht onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden tot stand is gekomen.

Omschrijving

Bij middelgrote en grote aanbestedingen voor leveringen, diensten en werken wordt in ieder geval rekening gehouden met de internationale sociale voorwaarden als de aanbesteding valt binnen een van onderstaande risico categorieën:

- Bedrijfskleding
- Catering
- Papier, afvoer vertrouwelijke informatiedragers en print- en drukwerk
- Energie
- Grondstoffenmanagement en afvalzorg
- Kantoorartikelen en computersupplies
- Laboratorium
- ICT werkomgeving Rijk
- Datacenter

Voor 2018 zijn dit de aanbestedingen bedrijfskleding en elektra.

Terug naar overzicht [jaarlijks terugkomende acties](#).

Actie: Social return on Investment

Doel: inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij de uitvoering van de inkoop van werken, diensten of leveringen.

Omschrijving

Bij SROI worden afspraken gemaakt met leveranciers over het creëren van arbeidsplaatsen, leerwerk- en stageplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor de uitgangspunten en toepassingsmogelijkheden van SROI is de gemeente aangesloten bij het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA-NHN).

Aandachtspunten:

- SROI is een vast onderwerp tijdens het kennismakingsgesprek, ook bij die aanbestedingen waarbij SROI niet is meegenomen.
- SROI is een vast onderwerp tijdens de contractmanagementgesprekken, ook bij die aanbestedingen waarbij SROI niet is meegenomen.

Terug naar overzicht [jaarlijks terugkomende acties](#).

Actie: Expert bijeenkomst

Doel: innovatie/kennis van de markt samenbrengen met de wensen van de gemeente

Omschrijving

Minimaal één jaar voor een daadwerkelijke aanbesteding organiseren we een expert bijeenkomst. Bij deze bijeenkomst tonen de marktpartijen de innovaties en hun kennis op het productgebied. Daarnaast vinden gesprekken plaats tussen de markt en de overheden. De bijeenkomst moet leiden tot een uitvraag met een duidelijke focus.

Bij het organiseren van deze bijeenkomst(en) werken we zoveel mogelijk samen met andere gemeenten uit de regio.

In 2018 organiseren we minimaal één expert bijeenkomst voor een specifieke productgroep.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).

Actie: Informeren en enthousiasmeren interne organisatie

Doel: focus aanbrengen voor MVI

Omschrijving

Pamflet

Met het 'pamflet MVI' wordt de interne klant van inkoop geïnformeerd over MVI. Hierbij is aandacht voor de verschillende thema's, de kansen en de hulpmiddelen die we kunnen inzetten om maatschappelijk verantwoord in te kopen.

Organiseren van 'MVI kansen sessies'

Tijdens verschillende sessies brengen inkopers, vakspecialisten en teammanagers samen kansen en concrete acties in kaart voor MVI.

Delen van goede voorbeelden (o.a. via intranet)

Om van elkaar te leren en verder te inspireren delen we goede voorbeelden met elkaar.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).

Actie: Samenwerken met het regionale bedrijfsleven

Doel: focus aanbrengen voor MVI

Omschrijving

Informatiebijeenkomst met het regionaal bedrijfsleven over MVI

Het informeren van het regionaal bedrijfsleven over hoe wij als gemeente omgaan met MVI. Waarbij we ons tegelijkertijd ook laten inspireren van de goede voorbeelden vanuit de ondernemers. Hoe geven zij bij hun inkopen invulling aan maatschappelijk verantwoord ondernemen?

Delen van goede voorbeelden

Om van elkaar te leren en verder te inspireren delen we goede voorbeelden met elkaar. Bijvoorbeeld via de nieuwsbrief van Puur Hoorn.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).

Actie: Innovatietender

Doel: het organiseren van maatwerk in de zorg en het terugbrengen van de kosten door het stimuleren van innovaties

Omschrijving

Per 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de begeleiding van mensen die thuiswonend zijn en voor de jeugdhulp. Door deze decentralisatie wordt de hulp dichterbij de inwoner georganiseerd en wordt meer maatwerk geleverd.

De taken zijn met een flinke korting overgedragen van het Rijk naar de gemeente. Dit betekent dat de zorg anders georganiseerd moet worden. Dit is niet alleen noodzakelijk, maar ook wenselijk.

Er is jaarlijkse een budget gereserveerd voor het stimuleren van innovaties in de zorg. Via een innovatietender kunnen geïnteresseerde partijen aanspraak maken op een gedeelte van dit budget door een innovatief en vernieuwend aanbod te doen.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).

Actie: Klimaatbewust inkopen

Doel: terugbrengen van de CO² uitstoot

Omschrijving

Bij inkopen zetten we actief in op het:

- terugbrengen van het aantal vervoerbewegingen met de auto
- levensduurverlenging
- energieneutraal inkopen

Voor 2018 liggen de kansen bij onder andere de volgende aanbestedingen:

- Openbare LED verlichting
- Elektra
- Zonnepanelen
- Het terugbrengen van het aantal vervoersbewegingen (zorg bij de cliënt) bij de WMO en Jeugdzorg

Ook binnen bestaande contracten zijn we in gesprek met opdrachtnemers om de CO² uitstoot verder terug te dringen. Bijvoorbeeld door inzet van elektrisch aangedreven auto's.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).

Actie: Circulair Inkopen Academy

Doel: ervaring opdoen met circulair inkopen om daarna zelfstandig circulair in te kopen.

Omschrijving

Door deelname aan de Academy doen we ervaring op met het toepassen van circulaire principes. Tijdens de Academy delen circulaire experts hun inzichten en tools die nodig zijn om te starten met circulair inkopen.

Tijdens de deelname aan de Academy starten wij met minimaal één pilotproject. Mogelijke aanbestedingen die hiervoor in aanmerking komen zijn:

- Multifunctionals
- Sanitaire voorzieningen
- Bedrijfskleding
- Kantoormeubilair

Het programma start 18 september 2017 tot en met 18 juni 2018.

Terug naar overzicht [acties voor 2018](#).